

መጽሐፈ ዳንኤል - መቶ ሃያ አምስት

የትንቢታዊ አስፈላጊነትን መግለጥ፡ ዳንኤል 11፡40ን መፍታት እና ለዘመናዊ ክርስትና ያለው አንደኛው

Jeff Pippenger
2024-03-09

የዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር አርባ በፍጻሜው ዘመን ይጀምራል፤ ነገር ግን ይህ ቁጥር ሁለት የፍጻሜ ዘመናትን ይለያል፤ ስለዚህም የትንቢት ተማሪው የመጀመሪያውን የፍጻሜ ዘመን ከሁለተኛው የፍጻሜ ዘመን ጋር እንዲያስተካክል ያስችለዋል። ይህ አተገባበር በሚደረግበት ጊዜ፣ በ1798 የጀመረው የሚለራውያን ታሪክ መስመር ከ1989 የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ታሪክ ጋር በትይዩ ይሄዳል። እነዚህ ሁለቱ መስመሮች የእውነተኛውን ፕሮቴስታንት ቀንድ መስመር እና በራእይ ምዕራፍ አሥራ ሦስት የተገለጸውን የምድር አውሬ የሪፐብሊካን ቀንድ መስመር ይለያሉ። ሁለቱም መስመሮች በ1798 በፍጻሜው ዘመን ይጀምራሉ፤ በ1989 ያለው የፍጻሜ ዘመን ግን በቁጥሩ ውስጥ የተፈቱትን የእውነት ምልክቶች የሚያሟላ እና ሁለተኛ ምስክርነት የሚሰጥ ብቻ ነው።

ከሦስተኛው መልአክ ጋር የተያያዘው እንቅስቃሴ በጥቅምት 22, 1844 ደረሰ፤ ነገር ግን ከ1856 እስከ 1863 ባለው የሰባት ዓመት ዓመፅ ምክንያት ተዘገየ። የሦስተኛው መልአክ መድረስ በመስከረም 11, 2001 እንደገና ተደገመ። 1863 በጥንቷ እስራኤል በቃዴስ ያደረገችው የመጀመሪያ ሰፈር እና በአሥራ ሰላዮች ዓመፅ ተመስሎ ነበር፤ መስከረም 11, 2001 ግን በጥንቷ እስራኤል በቃዴስ ያደረገችው የመጨረሻ ሰፈር እና በሙሴ ዓመፅ ተመስሎ ነበር። በ1863 የተከሰተው ዓመፅ በቃዴስ የተከሰተውን የመጀመሪያ ዓመፅ ይወክል ነበር፤ እርሱም በምድረ በዳ ሞት ፍርድ አመጣ። የመስከረም 11, 2001 ዓመፅ ግን በቃዴስ የተከሰተውን የመጨረሻ ዓመፅ ይወክል ነበር፤ እርሱም የላኦዲቅያ አድቮንቲዝም መሪነት ሞት አመጣ።

በ1840 ዓ.ም. ነሐሴ 11 የመልአኩ መውረድ፣ እህት ዋይት "የእግዚአብሔር ኃይል የተከበረ መገለጥ" ብላ የጠራችውን ከ1840 እስከ 1844 ያለውን እንቅስቃሴ ያስጀመረ ሲሆን፣ ለ2001 መስከረም 11 ምሳሌ ሆኖ ነበር እናም የእግዚአብሔር ኃይል የተከበረ መገለጥን ለይቶ አመለከተ።

"ከሦስተኛው መልአክ መልእክት አዋጅ ጋር በመተባበር የሚሰራው መልአክ ምድርን ሁሉ በክብር ሊያበራ ነው። በዚህ ስፍራ ዓለምን አቀፍ ስፋት ያለውና ያልተለመደ ኃይል ያለው ሥራ አስቀድሞ ተነግሯል። የ1840-44 የምጽዓት እንቅስቃሴ የእግዚአብሔር ኃይል ክቡር መገለጫ ነበር፤ የመጀመሪያው መልአክ መልእክት በዓለም ሁሉ ወደሚገኙ የሚስጦን ጣቢያዎች ሁሉ ተደረሰ፤ በአንዳንድ አገሮችም ከአሥራ ስድስተኛው ክፍለ ዘመን የተሐድሶ ዘመን ጀምሮ በማንኛውም ምድር ያልታየ ከፍተኛ ሃይማኖታዊ ትኩረት ታየ፤ ነገር ግን እነዚህ ሁሉ በሦስተኛው መልአክ የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ ሥር በሚነሣው ኃይል እንቅስቃሴ ይበልጣሉ።" The Great Controversy, 611.

የሦስተኛው መልአክ የመጀመሪያ መምጣት በጥቅምት 22፣ 1844 (የመጀመሪያው ቃዴስ) ሥራውን ለመፈጸም ነበር፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር ሕዝብ አዲስ መሪ ለመምረጥና ወደ ግብፅ ለመመለስ መረጠ። እስከ 1863 ድረስም፣ የኢያሪኮን ቅጥር በማፍረስ ሥራ ላይ ከእግዚአብሔር ጋር ከመተባበር ፋንታ፣ "ኢያሪኮን እንደገና ሠሩ።" ስለዚህም፣ በምድረ በዳ ሞት ተረገመ።

በዚያም ጊዜ ኢያሱ እንዲህ ሲል አስማላቸው፤ ይህችን ከተማ ኢያሪኮን ተነሥቶ የሚሠራ ሰው በእግዚአብሔር ፊት የተረገመ ይሁን፤ መሠረቷን በበኩር ልጁ ላይ ይጥላል፤ በታናሽ ልጁም በሮቿን ያቆማል። ኢያሱ 6፡26።

እንደ ጥንታዊ እስራኤል በመጀመሪያው ቃዴስ የኢያሱንና የካሌብን መልእክት እንደ ናቀ፣ ዘመናዊ እስራኤልም በመጀመሪያው ቃዴስ (1863) ያሳየው ዐመፅ የኢያሱን እርግጥን በእነርሱ ላይ አመጣ። ሦስተኛው መልእክ በሴፕቴምበር 11, 2001 (የመጨረሻው ቃዴስ) በተመለሰ ጊዜ፣ እግዚአብሔር ኢያሱንና ቅጥሮቹን ከማውረዱ በፊት የሚፈጸመው የመጨረሻ ሥራ ተጀመረ።

ጥቅምት 22, 1844 የሦስተኛው መልእክ መምጣትን ያመለክታል፤ እንዲሁም በዚህ ሁኔታ በመጨረሻዎቹ ቀናት ፈጥኖ የሚመጣውን እሑድ መምጣት ያመለክታል። 1863 በጥቅምት 22, 1844 የተጀመረው የሦስተኛው መልእክ የፈተና ዘመን ፍጻሜን ያመለክታል። ስለዚህ 1863 ፈጥኖ የሚመጣው የእሑድ ሕግ ምልክት ነው፤ ምክንያቱም ኢየሱስ ሁልጊዜ መጨረሻውን በመጀመሪያው ይወክላል። በ1863 ሕዝቡ ወደ ሁለት ክፍሎች ተከፈሉ፤ እንዲሁም በእሑድ ሕግ ጊዜ ደግሞ ሁለት ክፍሎች ይገለጣሉ።

በሚሊራይት ታሪክ ውስጥ የሦስተኛው መልእክ የፈተና ዘመን በ1844 ተጀምሮ በ1863 ተፈጸመ፤ መጀመሪያውም መጨረሻውም ሁለቱም የመጨረሻዎቹን ዘመናት የእሑድ ሕግ አመለካከቱ። በመጀመሪያው (1844) እና በመጨረሻው (1863) መካከል ባለው ታሪክ ውስጥ የሚሊራይት እንቅስቃሴ ዓመፅ (1856) አለ። ስለዚህ ይህ ዘመን “እውነት” የሚል ፊርማ ይሸከማል። ወደ ቃዴስ ለሁለተኛ ጊዜ በሴፕቴምበር 11, 2001 መመለስ፣ በ1863 እንደ ምሳሌ እንደተገለጸው በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ የሚፈጸመውን የሦስተኛው መልእክ የፈተና ሂደት መጀመሪያ ያመለክታል።

ከዚያ የእሑድ ሕግ ጀምሮ የሰው ፈተና ዘመን እስኪዘጋ ድረስ፣ ኢያሱን እና ቅጥሮቹ ይወድቃሉ፤ ይህም በዚያ ታሪክ ውስጥ በተወከለችው በባቢሎን ጋለሞታ ላይ ከሚፈጸመው አስፈጻሚ ፍርድ ጋር ተስማምቶ ነው። አርባኛው ቁጥር በ1798 ይጀምራል፣ እና በአርባ አንደኛው ቁጥር ላይ በቅርቡ በሚመጣው የእሑድ ሕግ ይደመደማል። በ1798 ያለው የፍጻሜ ዘመን ከመጀመሪያው መልእክ እንቅስቃሴ ሚሊራውያን ጀምሮ እስከ ሦስተኛው መልእክ እንቅስቃሴና አንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ድረስ የሚዘረጋውን የእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ውስጣዊ መስመር ይወክላል። ይህ ሁሉ በአንድ ቁጥር ውስጥ ነው።

በ1798 የደቡብ ንጉሥ ወደ ከፍተኛ ሥልጣን መውጣት ጋር የተጀመረው በሰሜን ንጉሥ እና በደቡብ ንጉሥ መካከል ያለው ጦርነት፣ በ1989 የደቡብ ንጉሥ በመጽሐፍ ቅዱስ ትንቢት ውስጥ ባሉት አምስተኛና ስድስተኛ መንግሥታት መካከል በተፈጠረ ትብብር ሲሸነፍ ወደ ፍጻሜ ተደረሰ። በ1798 የተጀመረው የሰሜን ንጉሥና የደቡብ ንጉሥ ጦርነት፣ ሚሊራውያን በጣዖት አምልኮና በጳጳሳዊነት ብቻ የተወከሉት ሁለቱ የሚያጠፉ ኃይላት እንደሆኑ አይተው፣ በሮም ላይ የሚደረግ ጦርነት መሆኑን ተገነዘቡ። ጦርነቱ በ1989 በተያዘ ጊዜ፣ ሦስቱም የሚያጠፉ ኃይላት ተሳትፈው ነበር፤ ይህም እነዚያ ሦስት ኃይላት ዓለምን ወደ አርማጌዶን እየመሩ ያሉበት ትንቢታዊ ምሳሌ መጀመሪያ ሆነ፤ እርሱም በምዕራፍ አሥራ አንድ የዳንኤል ቁጥር አርባ አምስት ውስጥ በጂኦግራፊያዊ መልኩ ተወክሎአል።

ከአርባ እስከ አርባ አምስት ድረስ ያሉት ቁጥሮች ጳጳሱን በባሕሮች መካከልና በክቡር ቅዱስ ተራራ አጠገብ ወደ ፍጻሜው የሚያመጡትን የሦስቱ ኃይሎች ትንቢታዊ ተለዋዋጭ ሂደቶች ይለዩናል። በትክክል ሲገነዘብ፣ በአርባ አንድ ቁጥር የተወከለው ትንቢታዊ ታሪክ፣ ከአርባ አንድ እስከ አርባ አራት ድረስ ያሉትን ቁጥሮች ያካትታል።

ስለዚህ፣ ከፍጻሜው ዘመን በ1989 ጀምሮ፣ ከ1798 ያለው ሁለተኛ ምስክር ጋር፣ በደቡብ ንጉሥና በሰሜን ንጉሥ መካከል ያለውን ጦርነት መጀመሪያና መጨረሻ ሲለይ፣ ቁጥር አርባ አንድ እስከ አርባ አራት ገዳይ ቁስሎ የተፈወሰ የጳጳሳት ሥርዓት ሦስት-እጥፍ ኅብረትን ይለያል፤ ቁጥር አርባ አምስትም ወደ መጨረሻዋ የምትመጣበት ስፍራ ነው። እነዚህ ቁጥሮች፣ ከዚህ አመለካከት ሲቀርቡ፣ ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ውጫዊ የሆነ ታሪክ ያቀርባሉ፤ ይህም ደግሞ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ባሉት በሰባቱ ማኅተሞችና በሰባቱ አብያተ ክርስቲያናት መካከል ባለው ግንኙነት እንደሚወከል ነው።

በ1798 የተወከለው የትንቢታዊ ታሪክ መስመር በዋናነት የምርመራ ፍርድን ይወክላል፤ በ1989 ከዚያው ነጥብ የሚጀምረው መስመር ደግሞ በዋናነት የአፈጻጸም ፍርድን ይወክላል። 1798 በዋናነት የኪዳኑ መልእክተኛ መንገድ የሚያዘጋጅ መልእክተኛ ሥራን ያጎላል፤ 1989 ደግሞ በዋናነት የኤልያስ መልእክተኛ ሥራን ያጎላል።

ከ1798 ጀምሮ፣ የዳንኤል መጽሐፍ በተፈታበት ጊዜ፣ ክርስቶስ ሕዝቡን ከመለኮት ጋር የሰብአዊነትን ቋሚ መተባበር ወደሚያሳካ የቃል ኪዳን ግንኙነት የሚመራበትን የትንቢታዊ ታሪክ እውቀት መጨመር አለን። ያ የመጨረሻው ዘመን ቃል ኪዳን በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ደጋግሞ ተለይቶ ይገለጣል።

እነሆ፣ ቀኖች ይመጣሉ፤ ይላል እግዚአብሔር፡ ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ቃል ኪዳን አደርጋለሁ፤ ይህም ቃል ኪዳን ከግብፅ ምድር እንዲወጡ በእጃቸው ይገቡ ባወጣኋቸው ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንዳደረግሁት ቃል ኪዳን አይሆንም፤ እነርሱ ቃል ኪዳኑን ሰብረዋልና፡ እኔም ለእነርሱ ባል ብሆንም፡ ይላል እግዚአብሔር። ነገር ግን ከእስራኤል ቤት ጋር ከእነዚያ ቀኖች በኋላ የማደርገው ቃል ኪዳን ይህ ነው፡ ይላል እግዚአብሔር፤ ሕጌን በውስጣቸው አኖራለሁ፡ በልባቸውም ላይ እጽፈዋለሁ፤ እኔም አምላካቸው እሆናለሁ፡ እነርሱም ሕዝቤ ይሆናሉ። ከእንግዲህም ወዲያ ሰው ባልንጀራውን፣ ሰውም ወንድሙን፡ “እግዚአብሔርን ዕወቅ” ሲል አያስተምሩም፤ ከታናናሾቻቸው እስከ ታላላቆቻቸው ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና፡ ይላል እግዚአብሔር፤ ኃጢአታቸውን ይቅር እላለሁና፡ ኃጢአታቸውንም ከእንግዲህ ወዲያ አላስብም። ኤርምያስ 31፡31-34።

ነቢያት ሁሉ የመጨረሻዎቹን ዘመናት እያመለከቱ ናቸው፤ በትንቢትም “የመጨረሻዎቹ ዘመናት” የሚለው አገላለጽ የፍርድ ዘመንን ይወክላል። የመጀመሪያው መልእክ በ1798፣ በፍጻሜው ዘመን፣ በ1844 የፍርድ መከፈቱን ለማወቅ መጣ፤ ይህም ደግሞ የመጨረሻዎቹ ዘመናት መድረስ ነው። የመጨረሻዎቹ ዘመናት ኤርምያስ የተናገራቸው “ቀኖች” ናቸው፤ በእነዚያ ቀኖች እግዚአብሔር “ኃጢአታቸውን” “ይቅር ይላል” እና የሕዝቡን ኃጢአቶች “ከእንግዲህ ወዲህ አያስብም”። ይህ ሥራ በክርስቶስ፣ በምሳሌያዊውን የማስተስረያ ቀን በሚፈጸም ሊቀ ካህንነቱ፣ “በመጨረሻዎቹ ዘመናት” ውስጥ ይፈጸማል።

ሚለራዊ አድቪንቲዝም በእምነት ሆኖ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 የደረሰውን የሦስተኛውን መልእክ እየገፋ የሚሄድ ብርሃን ቢቀጥል ኖሮ፣ ከእንግዲህ በፊት ከኢየሱስ ጋር በዘላለማዊ መኖሪያቸው ውስጥ በነበሩ ነበር። ኤርምያስ “ከእነዚያ ቀኖች በኋላ” ሲል የሚያስበው ይህንን ነው። “እነዚያ ቀኖች” ወደ 1844 የመሩና በ1844 የተፈጸሙ ትንቢታዊ ዘመናት ናቸው። እነርሱም ዳንኤል ምዕራፍ አሥራ ሁለት የሚጠቅሳቸው “ቀኖች” ናቸው።

አንተ ግን ወደ መጨረሻው ድረስ መንገድህን ሂድ፤ አንተ ዕረፍትን ታገኛለህና፣ በቀኖቹም ፍጻሜ በዕጣህ ትቆማለህ። ዳንኤል 12፡13።

በ«የዘመኑ ፍጻሜ» ወይም እንደ ኤርምያስ የሚለው «ከእነዚያ ቀኖች በኋላ» ክርስቶስ ሕጉን በሕዝቡ ውስጣዊ ክፍሎች ውስጥ ሊኖር እና ሕጉን በልባቸው ላይ ሊጽፍ አስቦ ነበር። ውስጣዊ ክፍሎች ማለት ዝቅተኛው ተፈጥሮ ነው፤ ወይም ጳውሎስ እንደሚጠራው ሥጋ ነው፤ ልብ ደግሞ ከፍተኛው ተፈጥሮ ነው። ቃል ኪዳኑ በመለወጥ ጊዜ ለሕዝቡ አዲስ አእምሮ እንዲሰጥ፣ በሁለተኛውም ምጽአት አዲስ አካል እንዲሰጥ ተስፋ ይሰጣል። ሰው በእግዚአብሔር ምስል የተፈጠረውና ከፍተኛ ተፈጥሮና ዝቅተኛ ተፈጥሮ የነበረው አዳም ጋር ወደቀ። የክርስቶስ ቃል ኪዳን የሰውን ዘር ከኃጢአት እርግማን ከሁለት ዓይነት ተፈጥሮአቸው ጋር ለመቤዝት ነው።

“በዚህ ምድር ታሪክ የመጨረሻ ዘመናት ውስጥ፣ እግዚአብሔር ከትእዛዛቱን ከሚጠብቁ ሕዝቡ ጋር ያለው ቃል ኪዳን እንደ አዲስ ይታደሳል። ‘በዚያ ቀን ከሜዳ አራዊት፣ ከሰማይ ወፎች፣ ከምድርም ተንቀሳቃሾች ጋር ለእነርሱ ቃል ኪዳን አደርጋለሁ፤ ቀስትንና ሰይፍንም ሰልፍንም ከምድር እሰብራለሁ።

በደህንነትም እንዲተኙ አደርጋቸዋለሁ። ለዘላለምም ለእኔ አጭብጭብሻለሁ፤ አዎን፣ በጽድቅና በፍርድ በቸርነትና በምሕረትም ለእኔ አጭብጭብሻለሁ። በታማኝነትም ለእኔ አጭብጭብሻለሁ፤ አንቺም እግዚአብሔርን ታውቂያለሽ።”

“በዚያም ቀን እንዲህ ይሆናል፤ እኔ እሰማለሁ ይላል እግዚአብሔር፤ ሰማያትንም እሰማለሁ፣ እነርሱም ምድርን ይሰማሉ፤ ምድርም እህሉንና ወይኑን ዘይቱንም ትሰማለች፣ እነርሱም ኢዝራኤልን ይሰማሉ። እርስዎንም ለእኔ በምድር እዘራታለሁ፤ ምሕረትም ያላገኘችውን እምራለሁ፤ ሕዝቤም ላልሆኑት፡- እናንተ ሕዝቤ ናችሁ እላቸዋለሁ፤ እነርሱም፡- አንተ አምላካችን ነህ ይላሉ።’ ሆሴዕ 2፡14-23።”

“በዚያ ቀን፣... ከእስራኤል የቀረው ቅሬታ፣ ከያዕቆብም ቤት ያመለጡት፣... በእውነት በእስራኤል ቅዱሱ በእግዚአብሔር ላይ ይደገፋሉ።’ ኢሳይያስ 10፡20። ከ’ሕዝብ ሁሉና ወገን ሁሉ፣ ቋንቋም ሁሉ፣ ነገድም ሁሉ’ በደስታ ለዚህ መልእክት፣ ‘እግዚአብሔርን ፍሩ፣ ክብርንም ስጡት፤ የፍርድ ሰዓት መጥቶአልና’ የሚሉ ይኖራሉ። ከዚህ ምድር ጋር ከሚያስፋኝው ጣዖቶች ሁሉ ይመለሳሉ፤ ‘ሰማይንና ምድርን ባሕርንም የውኃ ምንጮችንም የፈጠረውን’ ይሰግዱለታል። ከእያንዳንዱ ጥልፍልፍ ራሳቸውን ነጻ ያወጣሉ፣ በዓለምም ፊት የእግዚአብሔር ምሕረት ሐውልቶች ሆነው ይቆማሉ። ለመለኮታዊ መስፈርት ሁሉ ታዘዥኝ ስለሆኑ፣ ‘የእግዚአብሔርን ትእዛዛትና የኢየሱስን እምነት የሚጠብቁ’ መሆናቸው በመላእክትና በሰዎች ዘንድ ይታወቃሉ። ራእይ 14፡6-7፣ 12።

“እነሆ፣ ቀኖች ይመጣሉ፣ ይላል ጌታ፤ አራሹ አጫጁን ይደርሳል፣ ወይንንም የሚረግጥ ዘር ዘረውን ይደርሳል፤ ተራሮችም ጣፋጭ የወይን ጠጅ ያንጠባጥባሉ፣ ከረብቶችም ሁሉ ይቀልጣሉ። እኔም የሕዝቤን የእስራኤልን ምርኮ እመልሳለሁ፣ እነርሱም የፈረሱትን ከተሞች ይሠራሉ በእነርሱም ይኖራሉ፤ የወይን በታዎችንም ይተክላሉ፣ የእነርሱንም ወይን ጠጅ ይጠጣሉ፤ አትክልቶችንም ያደርጋሉ፣ ፍሬያቸውንም ይበላሉ። በምድራቸውም ላይ እተክላቸዋለሁ፣ ከሰጠኝቸውም ምድራቸው ከእንግዲህ ወዲህ አይነቀሉም፣ ይላል እግዚአብሔር አምላክህ። አሞጽ 9፡13-15።” Review and Herald, February 26, 1914.

ኤርምያስ «ከእነዚያ ቀኖች በኋላ» ሲል፣ ክርስቶስ ቤተ መቅደሱን ለማንጸት በድንገት ወደ እርሱ መምጣቱ በሚወከለው ሥራ በፊት የነበሩት «ቀኖች» በ1798 እና በ1844 የተፈጸሙትን የትንቢት ዘመናት ይወክሉ ነበር። የእነዚያ የትንቢት ቀኖች (ዘመናት) ፍጻሜ፣ ክርስቶስ የሚለራዊትን ቤተ መቅደስ ያነጸባቸውን አርባ ስድስት ዓመታት ምልክት አደረገ፤ እናም በ1844 ጥቅምት 22 በድንገት በመጣ ጊዜ በአገልግሎቱ መጀመሪያና መጨረሻ ቤተ መቅደሱን ባነጻ ጊዜ ደግሞ የፈጸመውን፣ ሚልክያስ ምዕራፍ ሦስት እየፈጸመ ነበር።

“ኢየሱስ ቤተ መቅደሱን ከዓለም ገዥዎችና ሻጮች በማጽዳቱ፣ ልብን ከኃጢአት ርኩሰት ለማንጸት የመጣውን ተልእኮውን አስታወቀ፤ ይህም ነፍስን የሚያበላሹ ምድራዊ ምቹቶችን፣ ራስ ወዳድ ስግብግቦችን፣ ክፉ ልማዶችን ለማስወገድ ነው። ሚልክያስ 3፡1-3 ተጠቅሷል።” ዘ ዲዛይን ኦፍ ኤጀስ፣ 161።

እና “ከእነዚያ ቀኖች በኋላ፣” ክርስቶስ የሠራውን መቅደስ ለማንጸት አሰበ፤ ይህም መቅደስ ሕዝቡን ከኃጢአት ርኩሰት በልባቸው ማንጸቱን የሚወክል ነበር፣ ወይም እንደ ኤርምያስ እንደሚናገረው ሕጉን በልባቸውና በውስጣቸው መጻፉን ያመለክታል።

በእነርሱ ላይ ነቀፋ እያገኘ፣ እንዲህ ይላል፤ እነሆ፣ ቀኖች ይመጣሉ፣ ይላል ጌታ፤ በእስራኤል ቤትና በይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ኪዳን አደርጋለሁ፤ በግብፅ ምድር ውስጥ ከወጡ ዘንድ በእጃቸው ይገቡ ለመምራት በዚያች ቀን ከአባቶቻቸው ጋር እንዳደረግሁት ኪዳን አይደለም፤ ምክንያቱም በኪዳን አልጸኑምና፣ እኔም አልተመለከትኋቸውም፣ ይላል ጌታ። ከእነዚያ ቀኖች በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የማደርገው ኪዳን ይህ

ነውና፡ ይላል ጌታ፤ ሕጌን በአእምሮአቸው ውስጥ አኖራለሁ፡ በልባቸውም ላይ እጽፈዋለሁ፤ እኔም አምላክ እሆናቸዋለሁ፡ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑልኛል። ዕብራውያን 8፡8-10።

«እነዚያ ቀኖች» የተባሉት ቃላት በ1798 እና በ1844 የተፈጸመው የዳንኤል «የቀኖች ፍጻሜ» ነበሩ። በ1798 የሚጀምረው የፕሮቴስታንቱ ቀንድ መስመር፣ በዳንኤል አስራ አንድ ቁጥር አርባ፣ ከመቶ አርባ አራቱ ሺህ ጋር የሚመሠረተውን የቃል ኪዳን ግንኙነት እያጎለ ነው። የዕብራይስጡ «lot» የሚለው ቃል የአንድ ሰውን እጣ ፈንታ ለመወሰን የሚጠቀሙበት ትንሽ ድንጋይ ነው። ዳንኤልም በ1844 ፍርድ እስኪጀምርና እጣ ፈንታው እስኪወሰን ድረስ፣ እርሱ «የቀኖች ፍጻሜ» እስኪደርስ ድረስ ሄዶ እንዲያርፍ (በሞት) ተነግሮት ነበር።

አንተ ግን እስከ ፍጻሜው ድረስ መንገድህን ቀጥል፤ አንተም ታርፋለህ፡ በዘመኑም መጨረሻ በዕጣህ ትቆማለህ። ዳንኤል 12፡13።

የ«የቀኖች መጨረሻ» «ቀኖች» በ1844 የተጠናቀቁትን የዘመን ትንቢቶች ያመለክታሉ፤ ምክንያቱም ከዚያ በኋላ የትንቢታዊ ዘመን ከእንግዲህ ወዲህ አይኖርም ነበር። የሁለት ሺህ ሦስት መቶው ዓመታት፣ እርሱም የማራህ ራእይ ሲሆን ትርጉሙም በዚያን ጊዜ ክርስቶስ በቅድስተ መቅደሱ ውስጥ ድንገተኛ መገለጡ ማለት ነው። በዚያን ጊዜ ተፈጸመ፤ እንዲሁም የመጨረሻው ቍጣ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመታት ደግሞ ተጠናቀቁ፤ ልክ እንደ መጀመሪያው ቍጣ ቀኖች በ1798 በመጨረሻው ዘመን የተፈጸሙት እንደነበር። «ከእነዚያ ቀኖች በኋላ» የሚለው፣ እንደ ኤርምያስ የተጠቀሰው፣ ከዚያ በኋላ በጳውሎስ ተነገረ። ጳውሎስ የኤርምያስን «ከእነዚያ ቀኖች በኋላ» ሁለት ጊዜ ይጠቅሳል፤ ምክንያቱም ጳውሎስ በቀላሉ «ከእነዚያ ቀኖች በኋላ» ሊቋቋም የሚገባውን ኪዳን ብቻ አያውራም፣ ከዚያ ይልቅ ይበልጥ አስፈላጊው የክርስቶስን እንደ ሊቀ ካህን ሥራ መለየቱ ነው።

እርሱ በአንድ መሥዋዕት የሚቀደሱትን ለዘላለም ፍጹማን አድርጎአቸዋልና። መንፈስ ቅዱስም ደግሞ ስለዚህ ይመሰክራል፤ ከዚህ በፊት እንዲህ ብሎ ከተናገረ በኋላ፡- “ከእነዚያ ቀኖች በኋላ ከእነርሱ ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነው፡ ይላል ጌታ፤ ሕጌን በልባቸው አኖራለሁ፡ በአእምሮአቸውም እጽፈዋለሁ፤” እንዲሁም፡- “ኃጢአታቸውንና ዓመፃቸውን ከዚያ ወዲህ አላስብም።” እንግዲህ እነዚህ ይቅር በተባሉበት ስፍራ፡ ስለ ኃጢአት ከዚያ በኋላ መሥዋዕት የለም። እንግዲህ እናንተ ወንድሞች፡ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን በኢየሱስ ደም በድፍረት ለመግባት ስለምንችል፡ እርሱም በመጋረጃው፡ ማለትም በሥጋው፡ ለእኛ የከፈተው አዲስ ሕይወት መንገድ ስላለን፡ እንዲሁም በእግዚአብሔር ቤት ላይ ታላቅ ካህን ስላለን። ዕብራውያን 10፡14-21።

ስለ ክርስቶስ መገለጥ የሚናገረውን የማራ ራእይ ትንቢት ከትንቢታዊ ታሪክ የቻዘን ራእይ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመት ትንቢት ጋር የሚያገናኙት ሁለት መቶ ሃያ ዓመታት፣ የእነዚያን ሁለቱ ትንቢታዊ ዘመኖች መጀመሪያ በአንድ ምሳሌያዊ ግንኙነት ያስተሳስራሉ፤ ይህም ግንኙነት ሰብአዊነትን ከመለኮት ጋር መዋሃድን ይወክላል፤ ይህም ክርስቶስ በሦስተኛው መልአክ እንቅስቃሴ ወቅት በሚፈጸመው መንጻት ውስጥ የሚያከናውነው ሥራ ሲሆን፣ በመጨረሻም ከመቶ አርባ አራት ሺህ ጋር በሚያደርገው ቃል ኪዳን ይደርሳል።

የቤተ መቅደሱን መረገጥ የሚያሳይ የ“chazon” ራእይ፣ ከአዳም በኤደን ገነት ያደረገው ዓመፀ ጀምሮ በኃጢአት የተረገጠችውን ሰብዓዊ ዘር የሚያመለክት ራእይ ነው፤ እንዲሁም ክርስቶስ ቤተ መቅደሱን መመለስና ማንጻት የሚፈጽምበትን ሥራ የሚያሳይ የ“marah” ራእይ ሁለቱም በጥቅምት 22፣ 1844 ተፈጽመዋል። የሰራዊቱንና የመቅደሱን መረገጥ የሚወክሉ ሁለት የእግዚአብሔር ቍጣ ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ዓመት ትንቢቶች አሉ።

ሁለቱም እነዚያ ትንቢቶች በማራህ ራእይ ዳግመኛ ሊመለስ የሚገባውን የሰው ዘር መረገጥ ይወክላሉ። እነዚያ በሕዝቡ ላይ የወረዱት ሁለት የእግዚአብሔር ቍጣዎች በወደቀው የሰው ዘር ላይ የመጣውን ቍጣ ይወክላሉ፤ ይህም በወደቀው ቤተ መቅደስ እንደ ገና በመሥራትና በማንጻት በክርስቶስ ሥራ ብቻ የሚደንገው

የሚመለስ ነበር።

ሁለቱ ቅሬታዎች የሰው ዘር ከፍተኛውን ባሕርይ እና ዝቅተኛውን ባሕርይ ይወክላሉ። በአዳም ውድቀት ጊዜ ዝቅተኛው ባሕርይ በከፍተኛው ባሕርይ ላይ የበላይነትን ወሰደ፤ ክርስቶስም ለሰዎች ያለው ዓላማ ከፍተኛው ባሕርይ በዝቅተኛው ባሕርይ ላይ እንዲገዛ ነበር። በአዳም ውድቀት ጊዜ ከፍተኛው ባሕርይ ለዝቅተኛው ባሕርይ ምኞቶች ተዋረደ፤ እግዚአብሔርም ያቀደው ሥርዓት ተገለበጠ። በመጽሐፍ ቅዱስ “መለወጥ” ተብሎ የሚታሰበው ይህ ነው። መለወጥ ማለት ከፍተኛው ባሕርይ በዝቅተኛው ባሕርይ ላይ ወደ ገዥነቱ ስፍራ እንደገና መመለስ ማለት ነው። መለወጥ ማለት መገልበጥ ወይም ራስ ወደ ታች መመለስ ማለት ነው።

በሰሜናዊው መንግሥት ላይ የተነሣው የመጀመሪያው ቍጥ፣ በውድቀቱ ጊዜ ከፍተኛውን ተፈጥሮ በታችኛው ተፈጥሮ ላይ አስገዛው በዚያ ታችኛው ተፈጥሮ ላይ የነበረው ቍጥ ነበር። ያ ቍጥ ቀድሞ መጣ፣ ምክንያቱም ክርስቶስ የቤዛነትን ሥራ መጀመሪያ ከተጀመረበት በትክክል በዚያው ስፍራ አነሣው፤ እርሱም በታችኛው ተፈጥሮ ምኞት ተጀመረ፣ ይህም የምግብ ፍላጎት ምኞት ነበር። ክርስቶስ ሥራውን በአርባ ቀን ጾም ጀመረ።

“ክርስቶስ የድነትን ዕቅድ በስኬት ለማስቀጠል፣ የሰውን ቤዛነት ሥራ ጥፋት በተጀመረበት ስፍራ መጀመር እንዳለበት ያውቅ ነበር። አዳም በምኞት መስጠት ወደቀ። ሰው ለእግዚአብሔር ሕግ መታዘዝ ያለበትን ግዴታ በእርሱ ላይ ለማሳተም፣ ክርስቶስ የቤዛነት ሥራውን የሰውን የአካል ልማዶች በማሻሻል ጀመረ። በጎነት የወረደችበት ሁኔታ እና የዘር መበላሸት በዋነኝነት የተዘገበ ምኞት ለመስጠት የሚገኙ ውጤቶች ናቸው።” Testimonies, volume 3, 486.

ሁለተኛው ቍጥ በከፍተኛው ተፈጥሮ ላይ ነበር፤ ይህም ኢየሩሳሌም የምትገኝበት የደቡብ መንግሥት በመሆኑ ተመስሏል፤ ኢየሩሳሌምም እግዚአብሔር ስሙን ያኖርባት ዘንድ የመረጣት ከተማ ናት። ክርስቶስ ሊያደርገው ያሰበው ሥራና አሁን እያከናወነው ያለው ሥራ በ1844 ዓ.ም. ጥቅምት 22 ቀን በሕዝቅኤል ሁለቱ በትሮች ተመስሏል።

ሕዝቅኤል የሚናገራቸው ሁለቱ በትሮች ለዘላለም አንድ በትር ሆነው በሚጣመሩበት ጊዜ፣ ይህ ክርስቶስ ኃጢአትን ከሕዝቡ ለዘላለም የሚያስወግድበትን ቃል ኪዳን ያመለክታል፤ እንዲሁም ከፍተኛውና ዝቅተኛው ባሕርይ ወደ ተገቢው የተዋረደ ሥርዓት ይመለሳሉ፣ ሰዎችም እንደ ገና ሙሉዎች ይሆናሉ። ባልተለወጠ ሁኔታ፣ በመጀመሪያው ቍጥ የተወከለው የሰው ዝቅተኛ ባሕርይ፣ በመጨረሻው ቍጥ በተወከለው ከፍተኛ የሰው ባሕርይ ላይ ይገዛ ነበር። ስለዚህ፣ መጀመሪያው ቍጥ በደቡባዊው መንግሥት “በላይ” በጂኦግራፊያዊ አቀማመጥ ላይ ባለው በሰሜናዊው መንግሥት ላይ ነበር።

ማራህንና ሐዘንን ከመለኮትና ከሰብአዊነት ጋር በየራሳቸው መጀመሪያዎች የሚያገናኙት ሁለት መቶ ሃያ ዓመታት፣ ክርስቶስ ከአንድ መቶ አርባ አራት ሺህ ጋር የሦስተኛውን መልአክ ሥራ በሚፈጽምበት ጊዜ፣ ሁለቱም ወደ አንድ በትር ይጣመራሉ። ይህም በደቡባዊው መንግሥት ላይ የሚመጣው የመጨረሻ ቍጥ ትንቢት ከ1844 መገለጥ ትንቢት ጋር የተባበረ መሆኑ ነው። ምክንያቱም ቃል ኪዳን በመለወጥ ጊዜ አዲስ ልብ ይሰጣል፣ ነገር ግን አዲሱ ሥጋ (ሰሜናዊው መንግሥት) የሚመለሰው በሁለተኛው ምጽአት በዐይን ጥቅሻ ብቻ ነው።

የዳንኤል አሥራ አንድ ቁጥር አርባ፣ ሁለቱንም የመጨረሻ ዘመኖች ይለያል፤ እንዲሁም በዚህ ማድረግ ውስጣዊና ውጫዊ የትንቢታዊ ታሪክ መስመርን በራእይ ምዕራፍ አሥራ ሦስት የምድር አውሬ ታሪክ ውስጥ ያገላል። በዚህ ቁጥር ውስጥ የተፈቱት እውነቶች፣ ክርስቶስ በሕዝቡ ውስጥ ሊለይና ሊፈጽም የመጣቸውን የእውነት ውስጣዊና ውጫዊ መስመሮች ሁለቱንም ይወክላሉ። ሰብአዊነት ከመለኮት ጋር ተባብሮ ኃጢአት እንደማያደርግ የሚገልጸው እውነት፣ ከእውቀት መፈታት ውጤት ጋር በተያያዘው ብርሃን

ይወከላል፤ ይህም በመጨረሻዎቹ ቀኖች የእግዚአብሔር ሕዝብ ውስጣዊ እውነትን ይወከላል። ዓለምን ወደ አርማጌዶን በሚመራው ኃይሎች መካከል በሚካሄደው ጦርነት የተወከለው ብርሃን ግን፣ በመጨረሻዎቹ ቀኖች የእግዚአብሔር ሕዝብ ውጫዊ እውነት ነው።

በሚቀጥለው ጽሑፍ ይህን ጥናት እንቀጥላለን።

የእግዚአብሔርም ቃል ዳግመኛ ወደ እኔ መጣ፤ እንዲሁም አለ፤ አንተም የሰው ልጅ ሆይ፤ አንድ እንጨት ውሰድልህ፤ በላዩም፡- “ለይሁዳ፤ ከእርሱም ጋር ለሆኑት ለእስራኤል ልጆች” ብለህ ዳፍበት፤ ከዚያም ሌላ እንጨት ውሰድ፤ በላዩም፡- “ለዮሴፍ፤ ለኤፍሬም እንጨት፤ ከእርሱም ጋር ላለው ለእስራኤል ቤት ሆሉ” ብለህ ዳፍበት፤ እርስ በርሳቸውም አንድ እንዲሆኑ አጋጥማቸው፤ በእጅህም አንድ እንጨት ይሆናሉ። ከሕዝብህም ልጆች፡- “በእነዚህ ምን እንደምትማለት አታሳየንም?” ብለው በሚናገሩህ ጊዜ፤ እንዲህ በላቸው፤ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ እነሆ፤ በኤፍሬም እጅ ያለውን የዮሴፍን እንጨት፤ ከእርሱም ጋር ያሉትን የእስራኤልን ነገዶች እውስጥላሁ፤ ከይሁዳም እንጨት ጋር አኖራቸዋለሁ፤ አንድ እንጨትም አደርጋቸዋለሁ፤ በእጄም አንድ ይሆናሉ። የዳፍህባቸውም እንጨቶች በዓይኖቻቸው ፊት በእጅህ ይሁኑ። እንዲሁም በላቸው፤ ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ እነሆ፤ ወደ ሄዱበት በአሕዛብ መካከል ካሉበት የእስራኤልን ልጆች እውስጥላሁ፤ ከዙሪያቸውም ሆሉ እስበስባቸዋለሁ፤ ወደ ራሳቸውም ምድር አመጣቸዋለሁ፤ በእስራኤልም ተራሮች ላይ ባለቸው ምድር አንድ ሕዝብ አደርጋቸዋለሁ፤ ለሁሉም አንድ ንጉሥ ንጉሥ ይሆንላቸዋል፤ ዳግመኛም ሆሉት ሕዝቦች አይሆኑም፤ ከእንግዲህም ወዲህ ሆሉት መንግሥታት ሆነው አይከፈሉም። ዳግመኛም በጣዖቶቻቸው ወይም በአስጸያፊ ነገሮቻቸው ወይም በመተላለፎቻቸው ሆሉ ራሳቸውን አያረክሱም፤ ነገር ግን በኃጢአት የተያዙባቸው ከመኖሪያ ስፍራዎቻቸው ሆሉ አድናቀዋለሁ፤ አነጻቸውማለሁ፤ እነርሱም ሕዝቤ ይሆናሉ፤ እኔም አምላካቸው እሆናለሁ። ባሪያዬም ዳዊት በላያቸው ንጉሥ ይሆናል፤ ሆሉቸውም አንድ እረኛ ይኖራቸዋል፤ በፍርዶቼም ይሄዳሉ፤ ሥርዓቴንም ይጠብቃሉ፤ ያደርጉኝማል። ለባሪያዬ ለያዕቆብ የሰጠኝትን፤ አባቶቻችሁ የኖሩበትን ምድር ይኖሩባቸዋል፤ እነርሱም፤ ልጆቻቸውም፤ የልጆቻቸውም ልጆች ለዘላለም በእርስዎ ይኖራሉ፤ ባሪያዬም ዳዊት ለዘላለም አለቃቸው ይሆናል። ደግሞም ከእነርሱ ጋር የሰላም ቃል ኪዳን አደርጋለሁ፤ ለእነርሱም የዘላለም ቃል ኪዳን ይሆናል፤ አጸናቸዋለሁ፤ አበዛቸውማለሁ፤ መቅደሴንም ለዘላለም በመካከላቸው አኖራለሁ። ማደሪያዬም ከእነርሱ ጋር ይሆናል፤ እኔም አምላካቸው እሆናለሁ፤ እነርሱም ሕዝቤ ይሆናሉ። መቅደሴም ለዘላለም በመካከላቸው በሚሆን ጊዜ፤ እኔ እግዚአብሔር እስራኤልን እንደምቀድስ አሕዛብ ያውቃሉ። ሕዝቅኤል 37፡15-28።